

Közadakozásból állítanák fel Kalmár Márton alkotását Szegeden

Aranycsapat – bronzszobor

A Wembley-stadionban aratott világraszóló 6:3-as győzelem ötvenedik évfordulójához kapcsolódva Szegeden avatnák fel az aranycsapat első szobrát. Kalmár Márton alkotása civil kezdeményezésre közadakozásból készül.

Egy szegedi sportbarát, dr. Soproni Lajos nyugdíjas orvos ötlete volt, hogy köztéri szobrot kellene állítani az 1953. november 25-én a Wembley stadionban az angol házigazda válogatottat 6:3-ra leiskolázó, és ezzel világraszóló győzelmet arató magyar focistáknak.

Milliók fújják kívülről

A legendás aranycsapat névsorát focirajongók milliói ma is kívülről fújják, megérdemelnék, hogy legyen egy emlékhelyük. Nem véletlen, hogy Soproni doktor épp Kalmár Márton szobrászt kereste meg ötletével, hiszen a művész édesapja, a szintén szegedi születésű Kalmár György közismert edző volt. Profi labdarúgóként egykor Franciaországban is játszott, majd hazatérése után az 1940–41-es szezonban gólkirály lett. Az ötvenes években edzőként bevitte a SZEAC-ot az NB-I-be, később pedig Burmában szövetségi kapitányként dolgozott.

– Az ötvenes évek elején itthon és a határainkon túl is az aranycsapat tartotta a lelket a nemzetben. Hétéves koromban feledhetetlen élmény volt a rádióközlés a Wembley stadionból, otthon mindannyian azt hallgattuk. Az aranycsapatnak hihetetlen nimbusza volt. Nemrégiben hallottam a rádióban egy beszélgetést, amelyben valaki azt mondta: a londoni diadal után az 1954-es berni világbajnoki döntő elvesztése is közrejátszhatott abban, hogy az általános elégedetlenség elvezetett az '56-os forradalomhoz – mondja Kalmár Márton, akire – mint egykori sportolóra (a szobrászat csábította el az asztalitenisz válogatottságtól) – könnyen átragadt Soproni doktor lelkesedése. – Sokat gondolkodtam a témán, azt hiszem, a tizenkét focilcipőből és a labdából álló kompozícióm jelképezi a küzdelmet, benne van az erő, a csillag, a sugárzó nap is. Úgy szerettem volna mindezt megfogalmazni, hogy játékos, izgalmas, érdekes legyen a mai ifjak számára is. Szép ritmusokat, térbeliséget próbálok belevinni.

– A budapesti szakmai zsűri is elfogadta a

Kalmár Márton szobrászművész a bronzozott viaszmakkal.

Fotó: Miskolczi Róbert

tervet – folytatta Kalmár. – Külső térben az életnagyság mindig kisebbnek hat, ezért az antik görög mesterek példájára a valóságnál kicsit nagyobb, ötnegyedes nagyságú szobrot készíték. Megpróbálok szenszibilisen, izgalmasan, nem lemerítve, belekalkulásokkal és mindenféle játékossgal szoborrá transzponálni a valóságot, ezért ne várjon senki tökéletes focilcipőket.

Mozgalommá lett

Mostanra szinte mozgalommá nőtt a kezdeményezés, a sportbarátok közadakozásból szeretnék előteremteni a szoborállításához szükséges pénzt. Novák István főépítésszel abban állapodtak meg, hogy a Somogyi utca és a Korányi rakpart tengelyében, a Sellő-ház és a klinika között, a Tisza-parti sétányon állítanák fel az emlékművet – a tervek szerint december elején. A szakmai zsűri azt kérte: ne csak a cipőkre, hanem a talpazatra is véssek fel a 11 játékos: Bozsik József, Budai László, Buzánszky Jenő, Czibor Zoltán, Gro-

sics Gyula, Hidegkuti Nándor, Kocsis Sándor, Lantos Mihály, Lóránt Gyula, Puskás Ferenc, Zakariás József és a szövetségi kapitány, Sebes Gusztáv nevét.

Már gyűjtik a pénzt

A gyűjtés már megindult, hónapokba telt volna, ha erre a célra külön alapítványt hoznak létre, ezért a Szög-Art Művészeti Egyesület OTP-nél vezetett 11735005-20357878-as számlaszámára várják az átutalásokat „Aranycsapat” megjelöléssel. Abban bíznak, hogy a focirajongó szegedi polgárok, cégek összeadják majd a szükséges másfél millió forintot. A zsűri 800 ezer forintért értékelte az alkotó tiszteletdíját. Ha a közadakozásból nem jön össze annyi pénz, hogy a költségek levonása után a honoráriumára is maradjon, Kalmár Márton akkor is elkészíti a szobrot. Azt reméli, hogy a sajátos emlékmű a város egyik turisztikai látványosságává, a szurkolók zarándokhelyévé válhat.

HOLLÓSI ZSOLT

Simai Mihály: Ölheteretlen jeleket állítani

Jel/ölheteretlen jel/ölheterő címmel jelent meg a szegedi költő, Simai Mihály új verseskötete, amit a napokban mutattak be a Juhász Gyula Művelődési Központ olvasókkal, barátokkal megtelt dísztermében.

Mielőtt 1974-ben a Kincskereső főszerkesztő-helyettese lett, közel egy évtizeden át lapunk munkatársa volt Simai Mihály József Attila-díjas költő, akinek a Tiszatáj Könyvek sorozatban jel/ölheteretlen jel/ölheterő címmel jelent meg új verseskötete. Olasz Sándor irodalomtörténész, a szegedi folyóirat főszerkesztője volt a házigazdája a hétfő esti könyvpremiernek, amely a Simai-verseket tolmácsoló Babos Ágnesnek, Beslin Anitának és Czene Zoltánnak, valamint a szép számú érdeklődőnek köszönhetően gyertyafényes versűnnepé vált.

„Ez a kötet szakrális térből nézve igyekszik értelmezni a világot. A jelek, jelenések jelen-

téseit, a világ és az emberi lény, a létezés és az elmúlás örök kérdéseit próbálja elemezni. Minden jelnek van magasabb jelentése is. Hisz minden jel egyben rejtjele egy magasabb, szakrális jelenlétnek.

A kötet alapszólama, hogy minden fizikai, anyagi valóságnak megvan a maga magasabb rendű – asztrális, mentális, spirituális felsőbb valósága, hogy a világteljeségnek csak csonka része a látható, tapasztalható matéria. S az igazi művészet tulajdonképp ebbe a szakrális tudásba való beavatáson alapul. Mert a lélek akkor is szomjazza ezt a tudást, ha nem tudatosul bennünk, valamilyen beavatottságot keresünk, valami más tudatállapotot, tudati más-állapotot. Keresők vagyunk. Visszaulva a címre: végül is ez lenne a művészet lényege is, a lét leglényegét felmutató, ölheteretlen jeleket állítani.”

Simai Mihály jellemezte így nagy gondal

szerkesztett, beszédes ciklusokra osztott új kötetét, amelyben a Költő, most kell szólani! című, 1956 októberében született verse éppúgy helyet kapott, mint az utóbbi évek szinte teljes termése.

Megpróbáltatásokon felülemelkedő, kiküzdött harmóniát, nyugalmat sugároznak Simai Mihály versei. Ahogy Olasz Sándor fogalmazott: azt bizonyítják, a tiszta emberi szónak ereje van, élni segít. A költő szerint a szeretet és a megértés lenne a két legfontosabb szócikk hiánylexikonában. Annak megértése hiányzik ma leginkább, hogy mi a feladata az embernek a Földön, és mihez kezdjen az életével. Annak mérlegelését is elmulasztjuk, hogy pozitív és negatív cselekedeteink milyen hatással vannak életünkre. Példát ad az új Simai-kötet arra is: „hogyan lehet a tömértelen veszteségből nullszaldósan kikerülni”.

H. ZS.

Min dolgozik?

Erdélyi Ágnes kollégiumigazgató

A szegedi Móra-kollégium híres hely. A Grand Café nemkülönben. Mai szóval élve mindkettő többfunkciós kulturális központ, de már akkor is ekként működtek, amikor ez az elnevezés még nem jött divatba.

A kollégiumot tíz éve igazgatja Erdélyi Ágnes, aki egyszerre mind egyik alapítója és kuratóriumi elnöke Grand Cafét nyolcadik éve működtető Kép-Szín-Ház alapítványnak. – A modell, amelyet a Móra-kollégium is képvisel, Magyarországon a reformáció koráig visszamenően nagy hagyományokra tekint vissza – magyarázza az igazgató. – Ez a tanulmányokat kiegészítő, kulturális értéket közvetítő szerepkör elfogadott volt a szegedi egyetemen, de azért ki voltak téve a törekvéseink a mindenkor intézményvezetők jóindulatának. Ezért örülök az Oktatási Minisztérium kezdeményezésének, amely szerint ki kell dolgozni a kollégiumok akkreditációjának tervezetét. Nagy és értékes könyvtárunk révén, széles sávú internet-szolgáltatásunkkal és komplex kultúraközvetítő programjainkkal a minősítési rendszerben talán esélyünk lesz arra, hogy biztos pénz is kapjunk szolgáltatásaink fenntartásához. Például: éppen befejeztük a kollégium 400

órás hangarchívumának digitalizálását, ezt az anyagot kötetekbe rendeznénk – elkélne hozzá az anyagi segítség.

Érdekes lenne kézbe venni egy könyvet, amely mondjuk azt közvetítené, hogy a 80-as évek közepétől hogyan változott egy-egy jelentős alkotói pályaművészeti, társadalmi, politika-gondolkodásmód. Hiszen Konrád Györgytől Csoóri Sándorig, a nyugati magyar irodalom képviselőitől a szomszédos országokban élő magyar írókig-költőig az alkotók színe-java járt és jár a Mórba, az irodalmi estek hanganyagát pedig őrzik. – Tanár kollégám, Kovács Attila koordinálja a kollégiumi rendezvényeket akár csak a „Szegedi Mindentudás Egyetemét” és persze segít sok hasonlóan megszállott diák, doktorandusz hallgató, fiatal oktató, nemcsak a kollégiumban, a Grand Caféban is – mondja Erdélyi Ágnes.

A lelkes csapat a Grand Caféban most Szeged kiemelkedő emlékünnepe, az árvízi évfordulóra készül. Háttérkutatásokat végeznek, tervekben dolgoznak. Karsai Attila ötlete volt, hogy fiatal fotósok, építészek közreműködésével készüljön egy nagyszabású városépítészeti áttekintés. A kiállításra panoráma-körképet is terveznek, amely

nemcsak a városismeretét segítené, hanem azt is bizonyítaná, hogy vannak tehetséges fiatal szakemberek, akik igenis ragaszkodnak Szegedhez. Mások ugyanerre az alkalomra irodalmi antológiát szerkesztenének a városról szóló írásokból. Addig is folytatódik a Grand Caféban az évekkel ezelőtt, úttörőként kezdett tanár továbbképző-sorozat: a mozgókép kultúra és médiaismeret jövőre általános iskolai és gimnáziumi tantárgy lesz, korántsem mindegy, felkészült pedagógusok közvetítik majd, vagy sem. A Grand Café jó úton van, hogy a dél-alföldi régióban a vizuális oktatás módszertani központja legyen.

S. E.

A hely szellemét elkötelezett emberek sziszifuszi munkája alakítja. Mint Szegedét Erdélyi Ágnes.

Fotó: Schmidt Andrea

Élmények az Everestről

Nyolcezer csúcsokon címmel tart film- és diavetítéssel egybekötött élménybeszámolót Erőss Zsolt, a Mount Everest első magyar megmászója ma 17.30-tól a TEMI Bibliotéka Könyvtárban (Szeged, Kálvária sgt. 14.)

H. ZS.

Őn is legyen törzsvásárlója az FNX-diszkontáruháznak!

ÉLELMISZER-RAKTÁRHÁZ KFT.
Szeged, Vásárhelyi P. u. 3–5.

425 g	Bébi kukorica	139 Ft	348 Ft/kg
125 g	Szamócalekvár (Pacific)	39 Ft	312 Ft/kg
125 g	Szardínia (3 ízben, Jasmine)	79 Ft	632 Ft/kg
150 g	Löncshús	82 Ft	546 Ft/kg
130 g	Magyaros vagdalt hús	99 Ft	761 Ft/kg
400 g	Milánói mártás (Globus)	289 Ft	722 Ft/kg
400 g	Bolognai mártás (Globus)	289 Ft	722 Ft/kg
300 g	Provánszi melegszendvicskrém	189 Ft	629 Ft/kg
640 g	Pepperoni paprika csipős (Sungarden)	129 Ft	247 Ft/kg
700 g	Vegyes befőtt (Sungarden)	169 Ft	241 Ft/kg
400 g	Székelykáposzta (Globus)	245 Ft	613 Ft/kg

TÖRZSVÁSÁRLÓI KÁRTYÁRA TOVÁBBI KEDVEZMÉNY ADHATÓ: Törzsvásárlói kártya az üzletben váltható

Lakossági törzsvásárlói kártyára **-4%**

Kereskedői törzsvásárlói kártyára **-8%**

Tel.: 478-290. Nyitva: H.-P.: 6.30-18.ig. Szo.: 6.30-13.ig.

PERZSASZŐNYEG-KIÁLLÍTÁS ÉS -VÁSÁR
A FORRÁS SZÁLLÓBAN
Kézi csomózású, gyapjú, **EREDETI IRÁNI PERZSASZŐNYEGEK** óriási választékban
2003. november 13-tól 16-ig, 10–20 óráig.
Szeged, Szent-Györgyi u. 16–24.
Érd.: 20/385-3123

„A Bőrgyógyászati Haladásért Alapítvány Szeged” részére felajánlott 2002. évi jövedelemadó egy százalékát, **231 912 Ft-ot** a Bőrgyógyászati és Allergológiai Klinika járóbeteg-ellátás fejlesztésére használta fel. „A Bőrgyógyászati Haladásért Alapítvány Szeged” 6720 Szeged, Korányi fasor 6.

A MINDSZENTI ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLÁÉRT ALAPÍTVÁNY
kuratóriuma köszönetet mond mindazoknak, akik adójuk 1%-át nekünk ajánlották.
A befolyt összeget Hannoverben, testvériskolánkban tett októberi látogatásunk alkalmával használtuk fel.

Hirdetését már 70 postahivatalban is feladhatja!

EGYENRUHÁZAT ÉS MUNKARUHÁZAT EGY HELYEN!
Szeged, Lechner tér 8.
Megnyitottuk üzletünket!
Széles választékban kínálunk termelői áron egy- és kétrészes munkaruhákat, férfi, női munkaköpenyeket, téli munkaruházatot, munkavédelmi kesztyűket, védőfelszereléseket.

Ipoly munkavédelmi cipők gyári áron:
– munkavédelmi félcipők 3904 Ft + áfától
– munkavédelmi bakancsok 3960 Ft + áfától
– surranó 6944 Ft + áfa, téli bélelt bakancs 7780 Ft + áfa
– vill.szerelő félcipők, bakancsok 6280 Ft + áfától
– gumicsizmak 1744 Ft + áfától, bélelt gumicsizma 3184 Ft + áfa
férfi, női minősített klupák 3424 Ft + áfától

Vácz
EGYEN- ÉS MUNKARUHÁZAT